

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การประเมินความคุ้มค่าในการลงทุนด้านฐานข้อมูลออนไลน์ของ ห้างสมุทธานาคารกรุงเทพ” ผู้วิจัยกำหนดรูปแบบของการวิจัยเป็นการประเมินความคุ้มค่า ในการลงทุนด้านฐานข้อมูลออนไลน์ รวมทั้งศึกษาการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ ปัญหา และอุปสรรคในการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) โดยมีรายละเอียดในการดำเนินการวิจัย ตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การหาค่าความเชื่อมั่น
4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ พนักงานธนาคารกรุงเทพที่เป็นสมาชิกห้องสมุด จำนวน 2,519 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม คือ พนักงานธนาคารกรุงเทพที่เป็น สมาชิกห้องสมุด จำนวน 345 คน ซึ่งได้มาโดยการคำนวณจากสูตร Yamane (1973) ที่ ระดับความคลาดเคลื่อน 0.05 ดังสูตร

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ N = ขนาดของประชากร
 n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 e = ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง

แทนค่าในสูตร

$$N = \frac{2,519}{1 + 2,519(0.05)^2}$$

$$= 345.18$$

ดังนั้น เมื่อแทนค่าสูตรแล้วจะได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 345.18 คน แต่ในการศึกษาครั้งนี้ จะตัดเศษลง จึงมีขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 345 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูล รวมทั้งการประเมินความคุ้มค่าในการลงทุน โดยยึดวัตถุประสงค์ในการศึกษาการประเมินความคุ้มค่าในการลงทุนด้านฐานข้อมูลออนไลน์ของห้องสมุดธนาคารกรุงเทพ

แบบสอบถาม

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามที่ถามพนักงานธนาคารกรุงเทพ ที่เป็นสมาชิกห้องสมุด เกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัว ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน ตำแหน่งและแผนก ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบให้เติมคำ และมีคำตอบให้เลือก (checklist)

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามด้านข้อมูลการใช้บริการฐานข้อมูลออนไลน์ เป็นแบบสอบถามด้านข้อมูลการใช้บริการฐานข้อมูลออนไลน์ ในด้านการใช้ การสืบค้น จำนวนครั้งที่ใช้บริการ ระยะเวลาในการใช้บริการ ช่วงเวลาในการใช้บริการ ฐานข้อมูลที่ใช้บริการ การนำไปใช้ประโยชน์ และความคิดเห็นในการบอกรับฐานข้อมูล แบบสอบถามเป็นแบบมีคำตอบให้เลือก (check list)

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามด้านความพึงพอใจในการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ เป็นแบบสอบถามด้านความพึงพอใจในการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ ในด้านเนื้อหา ด้านเทคนิค และด้านความสะดวก แบบสอบถามเป็นแบบคำถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท์ (Likert scale) โดยกำหนดมาตราส่วน 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามด้านปัญหาและอุปสรรคในการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ เป็นแบบสอบถามด้านปัญหาและอุปสรรคในการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ ในด้านเนื้อหา ด้านเทคนิค และด้านความสะดวก แบบสอบถามเป็นแบบคำถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท์ (Likert scale) โดยกำหนดมาตราส่วน 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ส่วนที่ 5 แบบสอบถามด้านข้อเสนอแนะอื่น ๆ เป็นแบบสอบถามด้านข้อเสนอแนะ เป็นแบบคำถามปลายเปิด

คำถามปลายปิดส่วนที่ 3-4 นั้น ผู้ใช้แสดงความคิดเห็นแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

มากที่สุด 5 คะแนน

มาก 4 คะแนน

ปานกลาง 3 คะแนน

น้อย 2 คะแนน

น้อยที่สุด 1 คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนนคำตอบเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ใช้ที่มีต่อการประเมินความคุ้มค่าในการลงทุนด้านฐานข้อมูลออนไลน์ของห้องสมุดนคราการกรุงเทพ ผู้วิจัยจะแบ่งตามระดับการให้คะแนน ดังนี้

ระดับคะแนนตั้งแต่ 1.00-1.50 หมายถึง ความคุ้มค่าในการลงทุนด้านฐานข้อมูลออนไลน์ของห้องสมุดธนาคารกรุงเทพ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ระดับคะแนนตั้งแต่ 1.51-2.50 หมายถึง ความคุ้มค่าในการลงทุนด้านฐานข้อมูลออนไลน์ของห้องสมุดธนาคารกรุงเทพ อยู่ในระดับน้อย

ระดับคะแนนตั้งแต่ 2.51-3.50 หมายถึง ความคุ้มค่าในการลงทุนด้านฐานข้อมูลออนไลน์ของห้องสมุดธนาคารกรุงเทพ อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับคะแนนตั้งแต่ 3.51-4.50 หมายถึง ความคุ้มค่าในการลงทุนด้านฐานข้อมูลออนไลน์ของห้องสมุดธนาคารกรุงเทพ อยู่ในระดับมาก

ระดับคะแนนตั้งแต่ 4.51-5.00 หมายถึง ความคุ้มค่าในการลงทุนด้านฐานข้อมูลออนไลน์ของห้องสมุดธนาคารกรุงเทพ อยู่ในระดับดีมากที่สุด

แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้ คือ

ส่วนที่ 1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลการใช้บริการฐานข้อมูลออนไลน์ เป็นแบบสัมภาษณ์ ด้านข้อมูลการใช้บริการฐานข้อมูลออนไลน์ ได้แก่ การใช้บริการ การสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ที่เคยใช้ ระยะเวลาในการใช้บริการ ความถี่ในการใช้บริการ วัตถุประสงค์ในการสืบค้น การนำไปใช้ประโยชน์

ส่วนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความพึงพอใจในการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความพึงพอใจในด้านเนื้อหา ด้านเทคนิค และด้านความสะดวกในการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์

ส่วนที่ 3 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพปัญหาและอุปสรรคในการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ ในด้านเนื้อหา ด้านเทคนิค และด้านความสะดวก

ส่วนที่ 4 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่น ๆ เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่ผู้ใช้ต้องการให้คำแนะนำกับห้องสมุด

การประเมินความคุ้มค่าในการลงทุนโดยการใช้อัตราผลตอบแทนของเงินลงทุน (The Rate of Return on Investment--ROI)

การประเมินความคุ้มค่าในการลงทุน โดยการใช้อัตราผลตอบแทนของเงินลงทุน (The Rate of Return on Investment--ROI) สูตรที่ใช้ในการคำนวณหาอัตราผลตอบแทนของเงินลงทุน

$$\text{อัตราผลตอบแทนของเงินลงทุน} = \frac{\text{กำไรจากการดำเนินงาน}}{\text{สินทรัพย์รวมถัวเฉลี่ยหรือเงินลงทุนถัวเฉลี่ย}}$$

กำไรจากการดำเนินงาน หมายถึง จำนวนเงินที่ห้องสมุดธนาคารกรุงเทพสามารถประหยัดได้ หลังจากที่เป็นสมาชิกฐานข้อมูลออนไลน์ จำนวนเงินดังกล่าวคืองบประมาณค่าจัดซื้อหนังสือในแต่ละปี

สินทรัพย์รวมถัวเฉลี่ย หรือ เงินลงทุนถัวเฉลี่ย หมายถึง ค่าสมัครเป็นสมาชิกฐานข้อมูลออนไลน์ทั้ง 6 ฐานข้อมูลที่ห้องสมุดต้องจ่ายไปในแต่ละปี

ผลลัพธ์ที่ได้หากเท่ากับ 1 แสดงว่า เท่าทุน (เงินลงทุน 1 บาท ได้กำไรเท่ากับ 1 บาท)

มากกว่า 1 แสดงว่า กำไร (เงินลงทุน 1 บาท ได้กำไรมากกว่า 1 บาท)

น้อยกว่า 1 แสดงว่า ขาดทุน (เงินลงทุน 1 บาท ได้กำไรน้อยกว่า 1 บาท)

การหาค่าความเชื่อมั่น (reliability)

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยทดสอบความถูกต้องและเชื่อมั่น ดังนี้

1. ทดสอบความถูกต้อง (validity) ของเครื่องมือวิจัย ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาทำการทดสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา โดยให้ผู้เชี่ยวชาญอ่านและประเมินดูว่า ภาษาเนื้อหา หรือข้อความที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นในแบบสอบถามนั้นมีเนื้อหาครอบคลุมสิ่งที่ต้องการศึกษาได้อย่างแท้จริง

2. ทดสอบความเชื่อถือได้ (reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแล้ว ไปใช้กับประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกับประชากรจริง ที่มีได้ถูกเลือกเป็นกลุ่ม

ตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้อามาหาความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามในส่วนที่เกี่ยวกับความคิดเห็นด้านการใช้บริการฐานข้อมูลออนไลน์ ความพึงพอใจในการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์และข้อเสนอแนะ โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha-coefficient) และได้ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.864

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์และการประเมินความคุ้มค่าในการลงทุนในการวิจัยเรื่อง การประเมินความคุ้มค่าในการลงทุนด้านฐานข้อมูลออนไลน์ของห้องสมุดรณาคากรุงเทพนั้น ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างกรอกเองและส่งกลับมา ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่ 30 มีนาคม 2554 ถึงวันที่ 22 เมษายน 2554 รวมระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 23 วัน

การสัมภาษณ์ นำแบบสัมภาษณ์ไปให้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 คน เพื่อให้ทราบคำถามล่วงหน้า และเตรียมคำตอบไว้ แล้วจึงนัดวันและเวลาในการสัมภาษณ์

การประเมินความคุ้มค่าในการลงทุนโดยการใช้อัตราผลตอบแทนของเงินลงทุน (The Rate of Return on Investment--ROI) ผู้วิจัยทราบตัวเลขของงบประมาณจึงนำมาแทนค่าในสูตร

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์คำนวณ โดยโปรแกรมสำเร็จรูปมาคำนวณหาค่าสถิติ ซึ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมี 2 ประเภท

1. การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) โดยใช้สถิติ ดังนี้
  - 1.1 ค่าร้อยละ (percentage)
  - 1.2 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (arithmetic mean-- $\bar{X}$)
  - 1.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation-- SD)

2. สถิติที่ใช้ทดสอบความเชื่อมั่นจากแบบสอบถาม คือ การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha-coefficient)